

SXEDIO.91C

8.12.1939: ΑΝΑΧΩΡΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ Η ΠΡΩΤΗ ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΗΜΙΟΝΟΔΗΓΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΘΑ ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΝ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΠΟΛΕΜΟΦΟΔΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΑ. ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΩΝ

Η μεταφορά των Κυπρίων στρατιωτών, μελών του Κυπριακού Εκστρατευτικού Σώματος, στην Αίγυπτο συνεχίστηκε χωρίς διακοπή τις επόμενες ημέρες. Στις **3** Νοεμβρίου αναχώρησαν από στρατόπεδο της Λευκωσίας για την Αμμόχωστο και από εκεί στην Αίγυπτο οι ακόλουθοι:

Γεώργιος Ν. Χατζηπέτρου, Κυριάκος Μιχαήλ, Χασάν Ιμπραχίμ, Ελευθέριος Χ. Διονυσίου, Νικόλαος Φυλακτής, Σάββας Θεοδούλου Χριστοφή, Ιωάννης Καλόγερος, Γιοσύφ Σαλήχ, Α.Π. Χαραλάμπους, Αντώνης Θ. Παναγής, Μιχαήλ Φώτη Βράχας, Μιχ. Παναγιώτου, Γεώργιος Χρήστου, Σωτήριος Τιμοθέου Μισέρη, Νικόλας Κωστή, Χρήστος Θ. Ιωαννίδης, Μιχαήλ Α. Παλαούρης, Ευριπίδης Χρίστου, Γεώργιος Βασιλείου, Ανδρέας Χαραλάμπους, Λάκης Κ. Παιονίδης, Τάκης Αλεξίου, Λάμπρος Γ. Λάμπρου, Δ.Κ. Παναγίδης, Κώστας Σωτηρίου Νικολάου, Κωστής Κ. Χ. Κωνσταντίνη, Σάββας Νικόλα, Ανδρέας Ε. Ιακωβίδης, Ανδρέας Α. Προδρόμου, Μιχαήλ Σταύρου, Δημήτριος Κ. Καραπήτις, Γεώργιος Χαραλάμπους, Παναγιώτης Γιαννάκη, Νικόλας Λοΐζου, Χριστάκης Μυλωνόπουλος, Ηλίας Παπαστράτης.

Αλέξανδρος Χρήστου, Βασίλης Γεωργίου, Θεοχάρης Ιωάννου, Νιαζί Πεσχάτ, Θεοχάρης Πιτσιλλίδης, Ι.Θ. Χριστοδουλίδης, Μιχαήλ Γ. Χριστοφίδης, Μουσταφάς Μεχμέτ, Δημήτρης Σάββα, Μουσταφάς Χαλήλ, Στέφανος Σάββα, Χρίστος Ε. Ιωάννου, Τζεβιτέτ Μεχμέτ Αλί, Γιάννης Βασίλης, Ιρφάν Σουλεϊμάν, Γεώργιος Μιχαήλ, Μιχαήλ Παναγή, Σαλαχή Α. Χουλουσή, Νικόλαος Χατζηγεωργίου, Κωνσταντίνος Αναστάση, Ιωάννης Αριστείδου, Γεώργιος Κυριάκου, Ιντρίς Μουλλά Αλί, Χρίστος Κυριάκου, Γεώργιος

Χατζηχριστοφή, Νεοκλής Ι. Σιμιλλίδης, Διαγόρας Φράγκος, Ιωάννης Λεωνίδου, Ιωάννης Ν. Μπούντζου, Σόλων Σωκράτους, Χριστόδουλος Δημήτρη, Χουσεΐν Αχμέτ.

Συμεών Ν. Σιμιλλίδης, Δημήτρης Θεοδοσίου, Κώστας Κ. Συμεωνίδης, Κυριάκος Σ. Χατζηκυριάκου, Ιωάννης Β. Μιχαηλίδης, Κυριάκος Κ. Κυριάκου, Χαράλαμπος Χ. Ψάλτης, Κυριάκος Δ. Μαυρονικόλα, Αλέναδρος Σ. Βίκης, Σωκράτης Ε. Χαραλάμπους, Δημήτρης Κοϊρής.

Τρισίλιος Δ. Φλεβοτόμας, Μουσταφάς Ραματάν, Νεόφυτος Χ" Λοΐζου, Νικόλας Α. Φράγγος, Αργυρός Χαραλ, Πεύκαρου, Κώστας Ι. Χριστοδουλίδης, Κώστας Χ. Λεοτατής, Φατήλ Μουσταφά, Χριστάκης Γεωργίου, Μουσταφάς Χασάν, Γ. Νικολάου και Αρμενάκ Χαρτουσιάν.

Οκτώ από τους αναφερόμενους δηλαδή οι Γεώργιος Νικόλα, Γιουσούφ Σ. Ιζεντίν, Ευριπίδης Χρ. Πίσσουρος, Λάμπρος Γ. Λάμπρου, Ανδρέας Ε. Ιακωβίδης, Χριστάκης Μυλωνόπουλος, Μουσταφάς Ιρφάν και Κυριάκος Μαυρονικόλα διρίστηκαν υποδεκανείς. Ανώτεροι βαθμοί θα δοθούν στην Αίγυπτο ανάλογα προς την ικανότητα και τις γνώσεις του κάθε ενός.

Στη δεύτερη αποστολή των Κυπρίων στρατιωτών συγκαταλέγονται και οι δημοσιογράφοι Ανδρέας Ιακωβίδης και Δ. Παναγίδης.

Τους αναχωρούντες προέπεμψαν οι συγγενείς και γνωστοί τους μέσα σε συγκινητική ατμόσφαιρα. Εγγραφε η εφημερίδα της Λευκωσίας "Ελευθερία" στις 4 Νοεμβρίου:

" Μητέρες, αδελφές, σύζυγοι, φίλοι και συγγενείς με δακρυσμένα μάτια και πρόσωπα, ωχρά από την συγκίνησιν απεχαιρέτησαν χθες του Κυπρίου νεοσυλλέκτους, που ανεχώρησαν διά την Αίγυπτον.

Από των πρώτων πρωϊνών ωρών εκατοντάδες συγγενών είχαν πολιορκήση τον στρατώνα διά να ανταλλάξουν με τα παιδιά, που θάφευγαν μακρυσά, τα τελευταία των λόγια, προτού φθάση η στιγμή του χωρισμού. Ντυμένου στη στρατιωτική τους στολή, που

μόλις την έχουν συνηθίσει, οι Κύπριοι νεοσύλλεκτοι προσπαθούν να φαίνονται εύθυμοι. Προσπαθούν να καταστείλουν την συγκίνησιν τους για να κάμουν ολιγώτερον οδυνηρόν τον σπαραγμόν του αποχαιρετισμού, αι γυναίκες όμως περιεργάζονται τους δικούς των με βλέμματα στοργής τους κοιτάζουν σαν να θέλουν να διατηρήσουν μέσα στη μνήμη τους για πάντα την εικόνα των, και τα θερμά λόγια αναβλύζουν μέσα από την καρδιά τους μαζί με τα δάκτυλά τους.

- Νάχης το νου σου, παιδί μου, να μου αρρωστήσης...

Είναι μια γηρασμένη μητέρα που δίνει τες ύστατες συμβουλές της στο γιο της, ένα ψηλό μελαχροινό παλληκάρι που μάταια προσπαθεί να παρηγορήσει. Πασρακάτω εκτυλίσσεται μια σιωπηλή σκηνή ερωτικού σπαραγμού. Μια νέα γυναίκα-αρραβωνιαστική, φίλη, ποιος ξέρει- με ολοκόκκινα από το κλάμα μάτια μιά σε χαμηλό τόνο σ' ένα νέο που την κοιτάζει αφηρημένα σαν να μη καταλαβαίνει τίποτε απ' όσα συμβαίνουν. Άλλοι νεοσύλλεκτοι κουβεντιάζουν με τους φίλους των, τους βεβαιώνουν πως όπου κι αν πάνε τους θυμούνται, θα τους γράφουν...

Δύο παρά τέταρτον. Ωρα εκκινήσεως. Οι στρατιώται είναι έτοιμοι για την πορείαν προς τον σιδηροδρομικόν σταθμόν. Αι αποσκευαί των έχουν ήδη μεταφερθή. Αυτοί στέκουν εις παράταξιν με το γυλιό στον ώμο, δίχως όπλα. Σε λίγο σχηματίζονται οι τετράδες και η φιλαρμονική της εμβατήριον. Του αποσπάματος των κυπρίων νεοσυλλέκτων που βαδίζουν ευθυτενείς, με ένα ύφος αγέρωχο και υπερήφανο, προβαδίζει ο Άγγλος αξιωματικός των. Πίσω ακολουθεί ανάκατο το πλήθος των συγγενών. Οι ηχοι της μουσικής δονούν την ατμόσφαιρα και γεμίζουν την καρδιά με μια παράξενη πρωτογνώριστη.

Η Κύπρος για πρώτην φοράν στέλλει παιδιά της να υπηρετήσουν ως στρατιώτες. Και για πρώτη φορά δοκιμάζει το ανάμικτο συναίσθημα που γεννούν οι στιγμές αυτές των αποχαιρετισμών.

Εις τον σιδηροδρομικόν σταθμόν συγκινητικές

σκηνές εκτυλίσσονται γύρω από κάθε νεοσύλλεκτον. Ανδρικά χειροσφιξίματα, εναγκαλισμοί, δάκρυα, γυναικείοι λυγμοί, Μερικοί από τους στρατιώτες δείχνουν, ωστόσο, πως είναι κιόλας ικανοί να κυριαρχούν των αισθημάτων των. Το ύφος των είναι ήρεμον, περιμένουν υπομονητικά την στιγμήν της εκκινήσεως.

Ο τροφοδότης του στρατού ανεβαίνει στα βαγόνια και μοιράζει σάντουιτς για το ταξίδι. Οι φίλοι και συγγενείς, χαρίζουν στους στρατιώτες δώρα και τρόφιμα. Η όρεξη ανοίγει ύστερα από τες συγκινήσεις.

Ο κόσμος μυρμηκιά εις την εξέδραν του σιδηροδρόμου καί μέσα εις τα βαγόνια, όπου οι στρατιώται έχουν καταλάβη τας θέσεις των. Χέρια εκτείνονται από τα παράθυρα του τραίνου, συνομιλίες διεξάγονται σε ζωηρόν τόνον, που διακόπτονται κάποτε από το παραπονετικό μοιρολόϊ κάποιας μητέρας".

Μια σιωπή απλώνεται ξαφνικά με το πρώτο σφύριγμα του σιδηροδρόμου. Κι ύστερα όταν η ολκή ξεκινά, αργά, αργά, αποχαιρετιστήριες μυριόστομες κραυγές ξεσπούν απ' όλα τα στόματα ενώ τα χέρια ανεμίζουν στον αέρα τα μαντήλια των αποχαιρετισμών, έως ότου το τραίνο χάνεται εις την πρώτην καμπήν.

- Στο καλό παιδιά, στο καλό"...

Συγκινητικές σκηνές ξετυλίχθηκαν και στο Βαρώσι, σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα, απ' όπου αναχώρησαν οι νεοσύλλεκτοι για την Αίγυπτο, στις 4 Νοεμβρίου:

" Συγκινητικωτάτη υποδοχή έγινε χθες εις τον σιδηροδρομικόν σταθμόν προς τους αναχωρούντας εθελοντάς κατά την άφιξιν των εκ Λευκωσίας.

Χίλια και πλέον πρόσωπα συνέρρευσαν πολύ προ της ωρισμένης διά την άφιξιν της αμαξοστοιχίας ώρας πλησίον του σταθμού, αναμένοντα με αποκορυφωμένην ανυπομονησίαν να ίδουν διά τελευταίαν φοράν τους Κυπρίους φαντάρους.

Η ανυπομονησία αυτή μετεβλήθη εις

πραγματικόν αγώνα, συνεπεία καθυστερήσεως της αμαξοστοιχίας η οποία επί τέλους ενεφανίσθη περί την 4,50 μ.μ. επειδή το αναμένον πλήθος διεσταύρωνε τας σιδηροδρομικάς γραμμάς, σπεύδον εις προύπάντησιν των αφικνουμένων, η ατμομηχανή ηναγκάσθη να ελαττώση την ταχύτητα της πολύ προτού φθάση εις τον σταθμόν. Πραγματική έφοδος εσημειώθη εντός ολίγου κατά της ολκής. Γυναίκες και άνδρες ανερριχήθησαν επί των βαγονίων διά ν' αποχαιρετήσουν τους συγγενείς των, προσπαθούντες να επωφεληθούν της ολιγολέπτου σταθμεύσεως της αμαξοστοιχίας. Ούτω οι Κύπριοι στρατιώται, αφού ήκουσαν τας τελευταίας ευχάς αποχαιρετισμού, επροχώρησαν μέχρι του λιμένος και επεβιβάσθησαν αμέσως του συμβατικού το οποίο ανεχώρησε την 5 π.μ. της δι' Αίγυπτον".

Στο μεταξύ η αγγλική Κυβέρνηση άρχισε να προσλαμβάνει κυπρίους για να τους χρησιμοποιήσει ως ημιονοδηγούς στις διάφορες αποστολές του στρατού και ιδιαίτερα για τη μεταφορά πολεμοφοδίων και τροφίμων. Και εδώ η ανταπόκριση υπήρξε άμεση και μέχρι τις 8 Δεκεμβρίου που αναχώρουσε η πρώτη ομάδα είχαν καταταχθεί και οι πιο κάτω σε διάφορες ημερομηνίες:

Ιωάννης Κρητικός Ευλοφάγου, Πασχάλης Π. Χριστοφίδης Λάρνακα, Μιχαήλ Στυλιανού Κόρνος, Μιχαήλ Κωστή Περβόλια, Ηλίας Χαραλάμπους Λάρνακα, Νικόλαος Σοφοκλή Αλαμινός, Γεώργιος Σταύρου Λάρνακα, Χουσάν Μουλλά Νταβούρ Κοφίνου, Γεώργιος Κουππαρής Λειβάδια, Τζεμάλ Χουσνί Μενόγεια, Χαράλαμπος Ευπόλυτος Μαρώνι, Χουσεΐν Γιουσούφ Αρσοσ, Αδάμος Φιλίππου Ψεμματισμένος και Παναγιώτης Κυριάκου Ευλοφάγου.

Μιχαήλ Δημήτρη Αθηαίνου, Χριστόδουλος Δημήτρη Ορόκλινη, Χασάν Αλί Μπέη Πύλα, Ιωάννης Μαούδης Ορά, Χριστοφής Χριστοφόρου Μενόγεια, Γεώργιος Αντωνίου Τερσεφάνου, Αριστόδημος Γεωργίου Μοσφιλωτή, Γεώργιος Χατζηαργυρού Πύλα, Χαράλαμπος Κουδέλη Ευλοφάγου, Χουσεΐν Κοντομουσταφά

Δρομολαξιά και Μεχμέτ Χουσεΐν Αγία Άννα.

Επίσης από την επαρχία Πάφου κατατάγηκαν ο
πιο κάτω:

Ηλίας Νεάρχου, Χαμή Χασάν, Ιάκωβος Δημητρίου,
Νεοκλής Δ. Καρέλλης, Ηλίας Γ. Χριστοδούλου,
Χριστόδουλος Στεφάνου, Φεχμί Μεχμέτ, Μεχμέτ Ουσεΐν,
Κυπρής Παναγή, Γεώργιος Χαραλάμπους, Νεόφυτος
Ιωάννου, Φ. Δημήτρη, Φαρούκ Μουχαρέμ, Χριστό.
Βρυωνής, Νικόλ, Ιγνατίου, Στυλιανός Μιλτιάδης,
Χριστοφής Ιωάννου, Μιχαήλ Αλεξάνδρου, Αλέξ
Φιλίππου, Μιχαήλ Φιλίππου, Χουσεΐν Μουσταφά,
Δημήτριος Δημητρίου, Γ. Χριστοδούλου, Χαρ. Ιωάννου,
Θρασ. Θεμιστοκλή, Αθανάσιος Χριστοφή, Λ. Γιαννακού,
Χριστ, Νικόλα, Χρ. Στυλιανού, Σαπρί Σατρή, Τζεμαλή
Χουσεΐν, Ραμασάν Κιαζίμ, Ιμπραχίμ Μουσταφά, Σαλίχ
Σεκερτζατέ, Σ. Ιωάννου, Μεχμέτ Μουσταφά, Νεοφ.
Χατζηχρίστου, Αλή Βεχμπή Χασάν, Νεόφ, Χριστοδούλου,
Σ. Ραΐρ, Σαββα. Αντωνίου, Προδρ. Φυλακτική,
Χριστόδουλος Ν. Γεωργιάδης, Χρήστος Νικόλα, Ιωάννης
Αντώνη Λάρνακα, Νησίφορος Μόρφου, Κώστας Σαρμίας
και Λουκής Ασιώτης Αγιο Θεόδωρος, Ρεσάτ Μουράτ
Κοφίνου, Λουκάς Κυπριανού και Κολοκοιτρώνης
Χατζηκυριάκου Χοιροκοιτία, Αντώνης Κ. Ζουρού,
Παναγιώτης Ιωάννου και Γεώργιος Νικόλα Σιαθά
Ευλοφάγου, Ιάκωβος Νικόλα Γιακούλα Αθηαίνου
Αργυρός Χαριδήμου Περβόλια και Βασίλης Σάββα
Ορμήδεια.

Από την επαρχία Λάρνακας κατατάγηκαν και ο
πιο κάτω:

Κώστας Σοφοκλέους Ιμπραχίμ Χαμζά, Μουσταφά
Μουχαρέμ, Μιχαήλ Κωνσταντή, Ανδρέας Σιαμπάνης,
Ανδρέας Ευαγγέλου, Ανδρέας Λοΐζου, Αντώνης Εγγλέζου
και Γεώργιος Κουρούρη.

Απόστολος Κωνσταντίνου Αναφωτία, Κώστας
Καματάρης Χοιροκοιτία, Σάββας Πέτρου Λειβάδια,
Αλεξανδρής Τζιάμπος Λάρνακα, Κώστας Ξενοφώντος
Αναφωτία και Νίκος Στυλιανού Αγιος Θεόδωρος.

Η πρώτη αποστολή ημιονοδηγών έγινε στις 8

Δεκεμβρίου 1939. Μαζί τους αναχώρησαν και 78 νεοσύλλεκτοι στρατιώτες που αποτελούσαν την τρίτη αποστολή.

Στην αποστολή περιλαμβάνονταν οι πιο κάτω:

Νικ. Αριστείδου, Κ. Χαραλάμπους, Μιχ. Δημήτρη, Γιαννής Λοή, Παγκ. Ν. Χατζητοφή, Θεόδ. Κ. Ουλουπή, Σάβ. Σ. Κωνσταντίνου, Μιχ. Π. Κότσαπα, Θεόδ. Α. Μικελλίδης, Ανδρ. Δημητρίου, Χρήστος Κυριάκος, Λοΐζος Δημητρίου, Μιχ. Αγαθοκλέους, Χρ.Γ. Χριστόπουλος, Κώστας Θεοκλείτου, Στ. Α. Καραγεώργη, Ν. Χρ. Κωνστανσινίδης, Ραΐφ Οσμάν Ιμπραχίμ, Θεοδ. Μαρκάνου, Παν. Κ. Παντελή, Ανδρ. Μ. Μουζούρη.

Π.Χ. Χρυστοστόμου, Ανδρ. Μηνάς, Ιορδάνης Χατζηπέτρου, Γιαννής Χριστοφόρου, Γεώργ. Σταύρου, Ι. Σ. Φιλίππου, Σωτ. Κ. Βασιλείου, Μιχ. Χριστοφή, Νίκος Ευθυμίου Σταυρ, Θ. Σταυρινού, Δημ. Ο. Σαββίδης, Ιμπραχίμ Χ. Χαλίλ, Κ. Γεωργαλλή, Νεόφ. Δ. Ζαπτιέ, Παναγ. Νικολάου, Χασάν Μουσταφά, Κώστας Ν. Ελληνίδης, Χασάν Μ. Ακπέϊ, Στέλιος Κ. Μόρσης, Αυξέντης Π. Τυρίμος.

Ιωάνν. Γεωργίου, Κ. Ιωάννου, Παντ. Βασιλείου, Ανδρ. Σ. Κολακίδης, Σ. Χ. Πάτσαλος, Θαλής Α. Θεοδότου, Μιχ. Κ. Μαυρίκιος, Δημ. Χρυσηλίου, Ανδρ. Ιωάννου, Μεχέμ. Τζεμάλ, Ν. Μ. Δρακόπουλος, Παναγ. Σταύρου, Παύλος Ηλία, Χριστ. Μίτλεττον, Γ. Μαυρόφτας, Ευαγ. Κωνσταντίνου, Ιωάννης Γεωργίου, Μιχ. Κ. Πιερίδης, Ντίνος Χατζηπέτρου, Π. Νεοκλέους, Δημ. Δημοσθένη.

Κυρ. Γ. Χριστοφόρου, Ανδρ. Γεωργιάδης, Χρυσ. Γεωργίου, Νικολ. Ι. Μιχαήλ, Χριστόφ. Α. Χατζηλουκά, Ανδρ. Δημητρίου, Γ. Χρυσάνθου, Χρ. Γεωργάκη, Μεχμέτ Χαλίλ, Λουκ. Χριστοδούλου, Γεώργιος Τσουτής, Οσμάν Τζαμπάζ Χαλίλ, Χριστόφ. Κυριάκου, Ζήνων Αγαπίου, Παναγ. Μ. Παναγιώτη, Κ. Φ. Νικολαΐδης, Βαχάν Καλμπεριάν, Ζαχ. Ευαγγέλου, Π. Σταύρου, Κυρ. Νικολάου, Χαμίτ Νεμπή, Π. Ιωάννου, Μίκης Π. Λαβίδης.

Ρεσάτ Αλί, Ανδρέας Γιαννακού, Χασάν Ιμπραχίμ, Αχμέτ Μπεσίμ Βελί, Χρι. Νεάσχου, Δημ. Ιωάννου, Παναγ. Νικόλα, Μιχ. Χρ. Καμιναρίδης, Οσμάν Αχμέτ, Αναξ. Ιωάννου, Λ. Φ. Νικολαΐδης, Κ. Αδαμίδης, Ανδρ.

Τελεβάντου Μηνάς Αριστοδήμου, Κ. Μελή , Ανδρ.
Γεωργίου και Παναγ. Παρασκευά.